

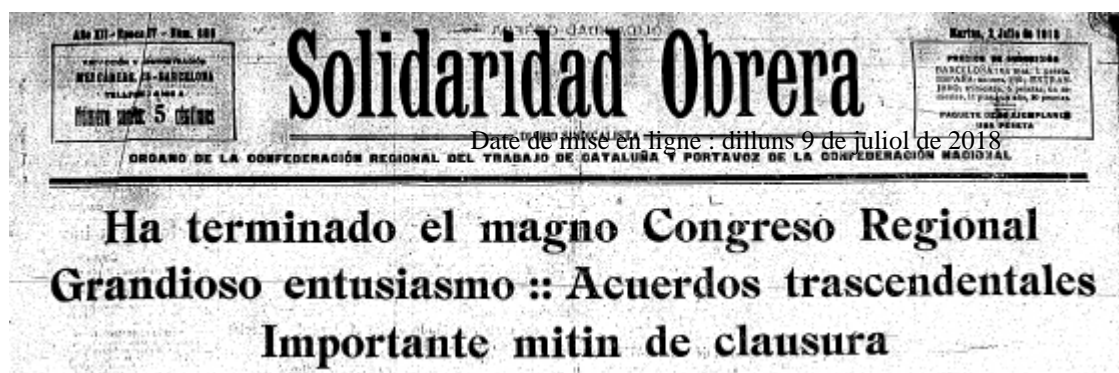

Extrait du CGTCatalunya.cat

<http://cgtcatalunya.cat/spip.php?article12891>

Cent anys del Congrés de Sants (1918-2018)

- Actualitat - Articles opinió -

CGTCatalunya.cat

La reorganització dels sindicats era la gran preocupació de la nova etapa confederal, que va seguir a la vaga general d'agost de 1917, doncs era necessari establir les bases del sindicalisme modern, és a dir superar els sindicats d'ofici per convertir-los en sindicats únics o de ram industrial. D'aquesta manera, es va convocar un congrés de la Confederació Regional del Treball per als dies 28, 29 i 30 de juny i 1 de juliol de 1918, a l'Ateneu Racionalista de Sants, al carrer Vallespir, 12.

El primer sindicat d'indústria a establir el nou model fou el de la Fusta, el qual s'havia fusionat després de la vaga d'ebenistes del 1916. Després dels conflictes socials de 1917, de la repressió governamental i de tants entrebancs, la CNT ressorgia més forta que mai.

La necessitat de superar els sindicats d'ofici era el tema estrella del Congrés, però n'hi havia d'altres també importants, com el suport de l'organització al diari confederal, la creació d'escoles racionalistes, la solidaritat amb els presos, la unitat sindical, etc.

Salvador Seguí va publicar a la Soli un article en què feia cinc cèntims del seu pensament sindical: "D'aquí a poques hores es reunirà en magna assemblea la representació genuïna del proletariat de Catalunya. Sempre han estat d'altíssima importància els congressos que l'organització obrera ha realitzat periòdicament, ja que venen a constatar els graus de capacitat i marquen les orientacions futures del proletariat militant, però tot i que aquests actes són interessants, aquest que se celebrarà ho és més, ja que el moment històric en què vivim li dona un relleu i una raó d'oportunitat innegables."

Al Congrés de Sants van participar 164 delegats, que representaven 153 societats obreres catalanes i 73.860 afiliats, dels quals el 73% eren de Barcelona ciutat. L'agrupació més nombrosa era la de l'Art Fabril La Constància, amb uns onze mil afiliats. Al Congrés van assistir societats obreres de Barcelona, Badalona, Blanes, Calella, Cornellà, Figueres, Granollers, Igualada, Lleida, Manlleu, Manresa, Mataró, Olot, Palafrugell, Reus, Ripoll, Roda de Ter, Sabadell, Sant Feliu de Guíxols, Tarragona, Terrassa, Valls, Vic i Vilanova i la Geltrú. També s'hi van adherir diverses agrupacions barcelonines d'empleats: carboneria, joieria, plata, modelistes i l'Associació Constructores L'Abella, Societat de Peons i Paletes de Manresa, la Federació de Pagesos d'Ivres d'Urgell i el Sindicat d'Ajustadors de València.

El Congrés constava de vuit ponències, cadascuna encarregada de redactar un dictamen, que era presentat a la deliberació de l'assemblea dels delegats representants de les societats obreres. El Congrés va debatre sobre l'apoliticisme, l'acció directa, l'ensenyament racionalista, la relació amb la UGT, la revolució russa.

El Congrés de Sants també va dictaminar sobre diverses qüestions de tipus organitzatiu, des del pagament dels segells del carnet confederal fins a temes d'interès social o laboral. També s'obrí debat per parlar del diari *Solidaridad Obrera* i de la realització de gires de propaganda per les localitats de Catalunya. La quota d'afiliat s'establí en 10 cèntims i es destinava a pal·liar les despeses organitzatives seguint la distribució següent: 2 cèntims per a la Federació Local, 2 per a la Regional, 2 per a la Nacional, 2 per a *Solidaridad Obrera* i 2 per als presos socials. S'acordà que el personal de la Soli cobraria un sou de sis pessetes diàries, es va discutir la possibilitat d'unificació dels Comitès pro presos i de refer la unitat amb la UGT.

També va estar sobre la taula de discussió el dret de sindicació de la dona i de crear al sindicats juntes mixtes on hi estiguessin representades. Es va debatre temes laborals com la jornada de vuit hores, el salari únic, l'eliminació de les hores extraordinàries i l'explotació infantil. Es va parlar d'enfortir la Confederació, de la socialització dels mitjans de producció i de la revolució russa que encara, en paraules de Manuel Buenacasa: "*La Revolución rusa nos había sugestionado hasta el extremo de ver en aquella gran gesta la revolución por nosotros soñada.*"

Però el tema que va generar més debat i interès fou l'organització del sindicat del Ram o d'Indústria, finalment es va aprovar la unificació dels sindicats d'ofici en un d'indústria o únic, el qual va substituir les antigues societats obrers o

sindicats d'ofici, dotant a partir d'aquell moment al sindicalisme amb més amples i sòlides estructures, d'acord amb l'organització de la mateixa indústria. D'aquesta manera els sindicats d'ofici van convertir-se en seccions del sindicat d'indústria.

El Sindicat Únic agrupava a tots els treballadors d'una mateixa indústria per exemple el ram de la construcció que estava dividit per oficis: paletes i manobres, pintors, guixaires, etc., va quedar unificat en un sol ram de producció. El mateix va passar amb els altres oficis que van quedar enrolats en un sol sindicat d'indústria. Per tant quan hi havia un conflicte dins d'una fàbrica, d'un taller o d'una obra, els treballadors d'aquell ram d'una manera solidària participaven en la reivindicació general per a tots. El Reglament aprovat en el Congrés de Sants sobre el Sindicat Únic constava de vint-i-vuit articles on s'exposava l'organització del nou organisme, la constitució de seccions amb els antics sindicats d'ofici, l'administració del Sindicat i les atribucions de la Junta.

Després del Congrés de Sants, la CRT de Catalunya quedava constituïda pels Sindicats Únics o d'Indústria, que agrupaven a tots els oficis del mateix ram, els quals passaven a denominar-se Seccions. Els Sindicats de barriada esdevenien una mena de sucursal dels respectius sindicats. Resumint podem dir que el Sindicat Únic era la gran escola de preparació col·lectiva destinada a la transformació social de la societat.

El míting de clausura del Congrés es va celebrar al local del CADCI, a la Rambla Santa Mònica, on van parlar diversos militants que van desplegar els temes tractats en el Congrés. Hi prengueren la paraula Ullod, Mestres, Pallejà, Roca, Rueda, Peiró, Fornells, Pestaña i Seguí. *Solidaridad Obrera* feia un resum de les intervencions dels oradors en el míting.

Enric Rueda, membre del Comitè Regional, va parlar dels drets d'igualtat de la dona i de la necessitat de crear juntes mixtes on hi col·laboressin. "*La mujer catalana está capacitada por su orientación social y por su energía, por ser un elemento importante en la lucha por la emancipación. (...) Os decimos que sois iguales que los hombres, que tenéis los mismos derechos, que tenéis las mismas necesidades.*"

Joan Peiró va parlar en nom dels sindicats de Badalona, el qual va remarcar els aspectes d'unitat proletària que havia manifestat el Congrés i va remarcar que el Sindicat era el veritable instrument de lluita per construir la nova societat.

Ricard Fornells, secretari de la Federació Local de Barcelona, va centrar la seva intervenció en la guerra que patia Europa i va criticar durament la guerra en sí, que era producte de les rivalitats entre els Estats capitalistes.

Joan Pallejà, delegat de les Societats Obreres de Reus, va centrar el seu discurs en la necessitat de potenciar l'ensenyament racional dins de la classe obrera.

Ángel Pestaña, director de *Solidaridad Obrera*, va basar la seva intervenció en el Sindicat Únic.

Va tancar el míting Salvador Seguí, el popular Noi del Sucre, delegat del Sindicat de Pintors de Barcelona i, aleshores, Secretari General de la Confederació Regional de Catalunya de la CNT. Seguí, com president de l'acte, va prendre la paraula per dirigir-se a tots els delegats assistents i als treballadors de Barcelona assistents a l'acte. Hi va fer el resum del Congrés, va magnificar la importància d'aquella assemblea confederal que s'havia celebrat a la barriada de Sants i va parlar de la situació mundial amb la cruel guerra que patia Europa.

Seguí, va acabar dient: *¡Compañeros: pasando por encima de todo, procuremos que la organización fuerte sea un hecho, para hacer frente a la burguesía catalana, ja la burguesía del mundo todo! ¡Trabajadores de Barcelona que*

Cent anys del Congrés de Sants (1918-2018)

habéis sellado con vuestro entusiasmo la labor del Congreso Regional; ¡camaradas delegados, que en representación de la Cataluña que piensa y trabaja asistísteis a las tareas del Congreso cuyo epílogo hacemos esta noche aquí, yo en vuestro nombre saludo a todos los explotados de la tierra, que, como nosotros, esperan el reino de la justicia y de la libertad! Han concluido las tareas del Congreso."

El Sindicat Únic aprovat en el Congrés de la CRT de Catalunya va ser ratificat a nivell confederal el desembre de 1919 en el II Congrés de la CNT celebrat al Teatre de la Comèdia de Madrid.

** Ferran Aisa és escriptor i historiador*